

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2021/111

Karar Sayısı : 2021/68

Karar Tarihi : 13/10/2021

R.G.Tarih-Sayısı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Aliğa Sulh Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun;

A. 121. maddesinin,

B. Kabul edilmemesi hâlinde anılan maddenin ikinci fıkrasının,

Anayasa'nın 5., 10., 35. ve 36. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Davacının açtığı ortaklığın giderilmesi davasında itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 121. maddesi şöyledir:

“Paraya çevirmenin diğer tarzı. İştirak halinde mülkiyet hisseleri:

Madde 121 – Bir intifa hakkı veya taksim edilmemiş bir miras veya bir şirket yahut iştirak halinde tasarruf olunan bir mal hissesi gibi yukarıki maddelerde gösterilmeyen başka nevi malların satılması lazımgelirse icra memuru satışın nasıl yapılacağını icra mahkemesinden sorar.

İcra mahkemesi, yerleşim yerleri malûm olan alakadarları davet ve gelenlerini dinledikten sonra açık artırma yaptırabileceği gibi satış için bir memur da tayin edebilir, yahut iktiza eden diğer bir tedbiri alabilir.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Aydın AYGÜN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki edecek nitelikteki kurallardır.

3. Başvuru kararında 2004 sayılı Kanun'un 121. maddesinin iptali, kabul edilmemesi hâlinde anılan maddenin ikinci fıkrasının iptali talep edilmiştir. Maddenin iptali talebinin ikinci fıkranın iptali talebini de kapsamaması nedeniyle iptal talebi maddeyle sınırlı olarak incelenmiştir.

4. İtiraz konusu kural, bir intifa hakkı veya taksim edilmemiş bir miras veya bir şirket yahut iştirak hâlinde tasarruf olunan bir mal hissesi gibi malların satışında karşılaşılan sorunların çözümü konusunu düzenlemektedir. Buna göre bir intifa hakkı veya taksim edilmemiş bir miras veya bir şirket yahut iştirak hâlinde tasarruf olunan bir mal hissesi gibi Kanun'un maddelerinde gösterilmeyen başka tür malların satılması gerektiğinde icra memuru satışın nasıl yapılacağını icra mahkemesinden sorar. İcra mahkemesi, yerleşim yerleri belirli olan ilgilileri davet edip gelenleri dinledikten sonra açık artırma yaptırabileceği gibi satış için bir memur da tayin edebilir yahut gereken diğer bir tedbiri alabilir.

5. Bakılmakta olan dava davacıya İzmir 2. İcra Hukuk Mahkemesinin 25/6/2021 tarihli ve E.2021/352, K.2021/456 sayılı kararı ile itiraz konusu kural uyarınca ortaklığın giderilmesi davası açmak üzere yetki verilmesi suretiyle açılmıştır. Diğer bir ifadeyle kural İzmir 2. İcra Hukuk Mahkemesinin anılan kararında uygulanmıştır. Bakılmakta olan davanın konusunu ise ortaklığın giderilmesi oluşturmaktadır. Dolayısıyla bakılmakta olan dava öncesinde uygulanmış ve böylece tüketilmiş olan kuralın başvuran Mahkemede görülmekte olan davada uygulanma imkânı bulunmamaktadır.

6. Açıklanan nedenle bakılmakta olan davada uygulanma imkânı bulunmayan kurala ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 121. maddesinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE 13/10/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Esas Sayısı : 2021/111
Karar Sayısı : 2021/68

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN